

Latvijas Mērnieru biedrība

Paneldiskusija

GEOforums 2024

2024. gada 8. novembrī

Join at

slido.com

#1225 5237

Foruma mērķis

Profesionāla, organizēta diskusija par aktuālajiem nozares jautājumiem un problēmām, lai notiktu mērnieku sabiedrības viedokļu apmaiņa, kas rezultētos risinājuma variantos.

Darba kārtība

10.30-11.00 Ievads

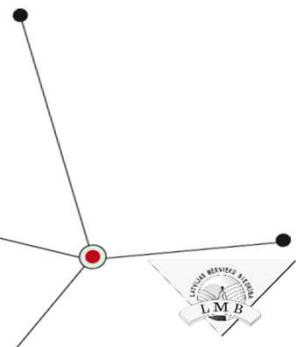
11.00-12.30 Foruma 1. daļa

12.30-13.15 Pārtraukums/kafijas pauze

13.15-14.45 Foruma 2. daļa

15.00-16.00 Noslēgums, secinājumi

...sarunas neformālā gaisotnē ar līdzīgi paņemtiem groziņiem

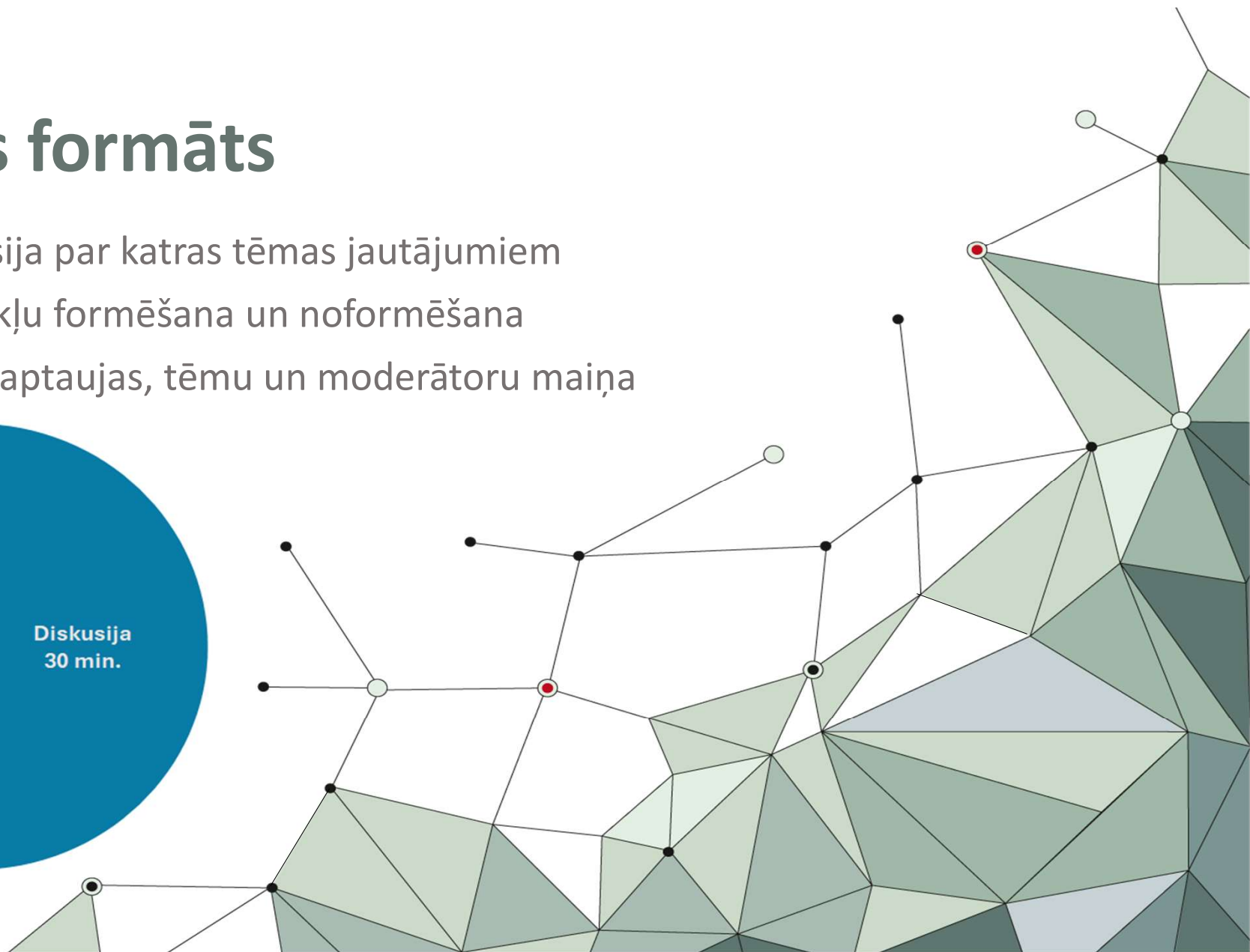
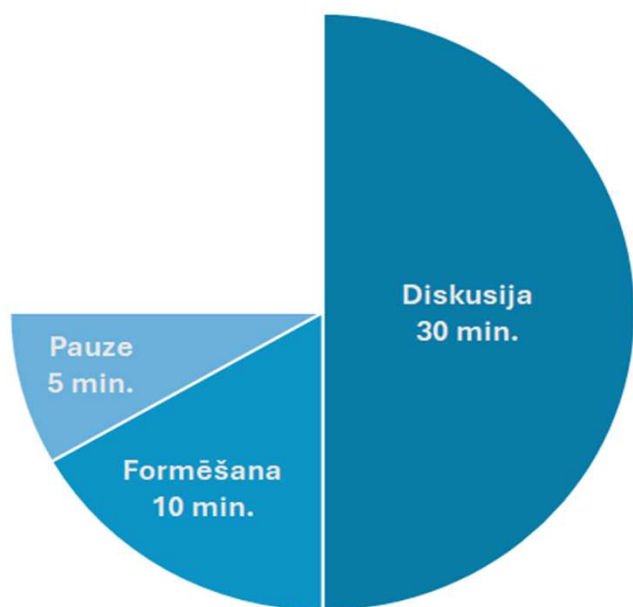

Diskusijas formāts

30 minūtes diskusija par katras tēmas jautājumiem

10 minūtes viedokļu formēšana un noformēšana

5 minūtes pauze, aptaujas, tēmu un moderātoru maiņa

Tēmas

Mērnieks, mērnieka palīgs,
uzņēmums –
loma un atbildība

Mērnieka tēls.
Mērniecības nozares izglītība un
nākotne

Mērnieks un veiksmīgākais
normatīvais regulējums

Mērnieks un mērniecība –
ietvars informācijas sistēmās

Mērnieks, mērnieka palīgs, uzņēmums – loma un atbildība

Moderatori:

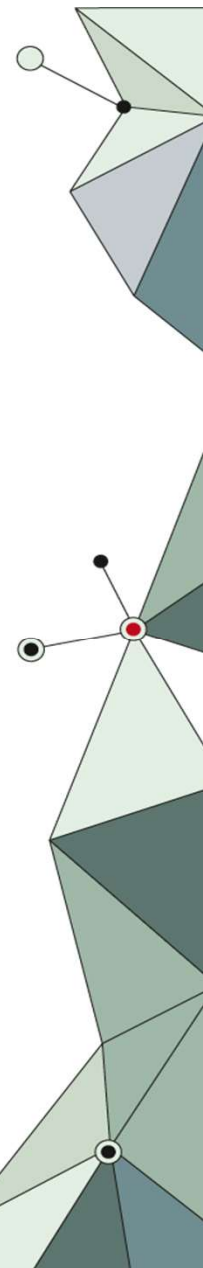
Ivars Nudiens un Armands Meiers,

Latvijas Mērnieku biedrība

Esošā situācija

- Šī brīža normatīvais regulējums ZI, ZKU, TOPO un ĢEOD darbu veicējiem nosaka **sertificēta mērnieka atbildību**:
- MK not. Nr.1019 «299. *Par veikto zemes kadastrālās uzmērīšanas darbību atbilstību normatīvo aktu prasībām zemes kadastrālās uzmērīšanas jomā pilnībā atbild mērnieks, tai skaitā par darbiem, kurus līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai viņš izpildīja kā komersanta (kam izsniegta licence) vai citas institūcijas nodarbinātais, ja mērnieks turpina savu profesionālo darbību, pamatojoties uz izsniegto sertifikātu zemes kadastrālās uzmērīšanas darbu veikšanai.*»
- MK not. Nr. 281 «7. *Topogrāfiskās informācijas iegūšanā, sagatavošanā, apstrādē un izmantošanā iesaistītais mērnieks un citas šajos noteikumos minētās personas atbild par savas darbības atbilstību šo noteikumu prasībām.*»
- MK not. Nr. 505 «2. *Projekta un tā grozījumu izstrādi nodrošina persona, kura ir sertificēta zemes ierīcības darbu veikšanai (tūpmāk – zemes ierīkotājs).*»
- Kāda ir uzņēmuma un mērnieka palīga loma un atbildība?

Risināmie jautājumi/diskusija

1. Kādus darbus var veikt tikai sertificētā persona, ko var veikt palīgs?
2. Vai tiesiski būtu jāatrunā katra loma un atbildība?
3. Mērnieka palīgs - pienākumi/kādā apjomā/ar kādu izglītību?
4. Legāla uzņēmējdarbība nozarē – virzība tikai dažu uzņēmējdarbību formu virzienā, piemēram, ir tikai SIA un PVN maksātāji?
5. Uzņēmums un sertificēto personu mijiedarbība? Vai ir nepieciešams normatīvos definēt, kur sākas/beidzas katra atbildība?
6. Vai uzņēmumu, kurš sniedz mērniecības pakalpojumu, īpašniekam/-iem (dalībnieku lemjošajam vairākumam) jābūt sertificētām personām?

Mērnieka tēls. Mērniecības nozares izglītība un nākotne

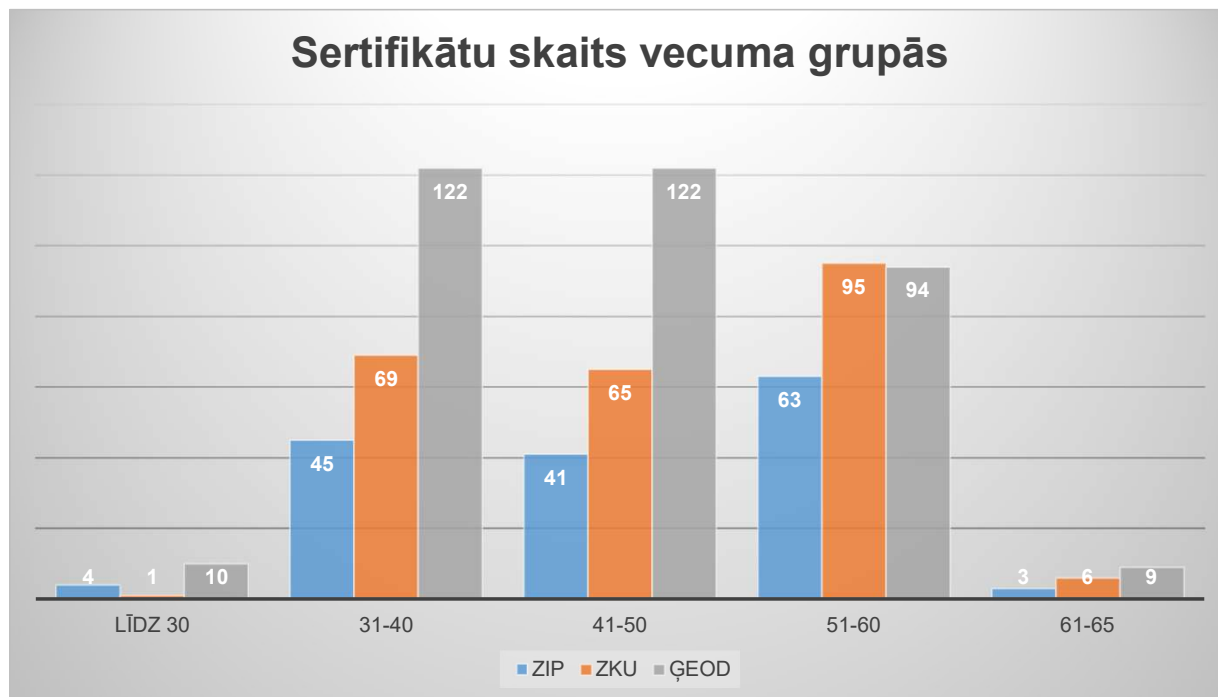
Moderatori:

Anželika Tropiņa un Ilze Astiča,

Latvijas Mērnieku biedrība

Esošā situācija (1)

Vidējais mēriņeks:

ZIP:
sieviete, 49 gadi, 75 % vēl cits sertifikāts

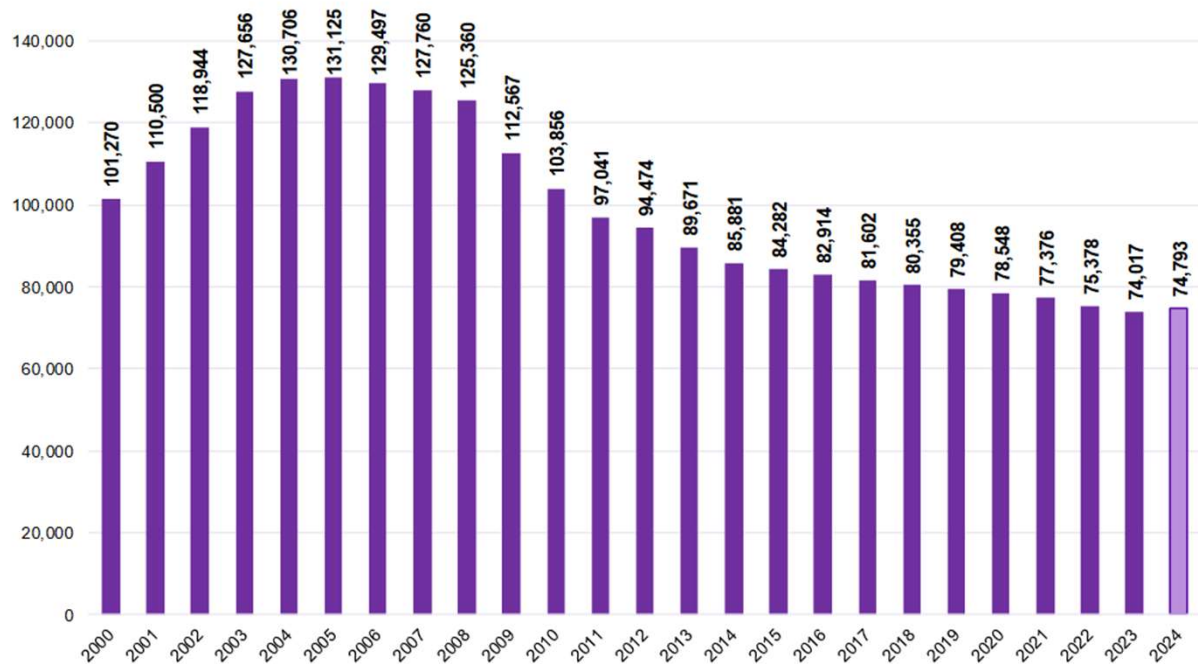
ZKU:
Vīrietis, 51 gads, 85% vēl cits sertifikāts

ĢEOD:
Vīrietis, 48 gadi, 48 % vēl cits sertifikāts

Liels vidējās paaudzes vecuma grupas profesionāļu īpatsvars, necīgs jaunākās paaudzes profesionāļu skaits.

Esošā situācija (2) (IZM 2024. septembrī)

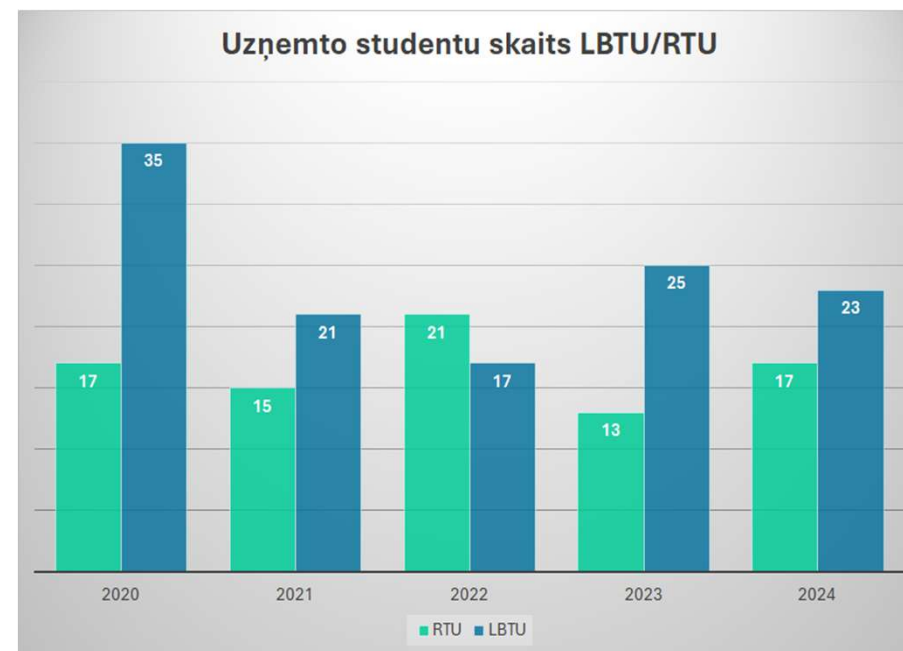
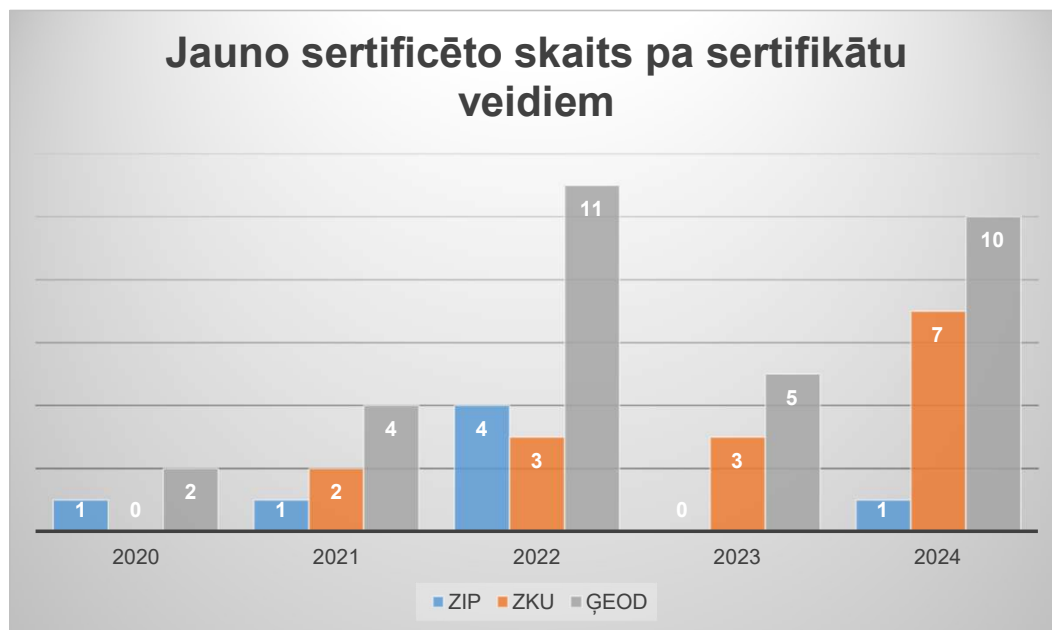
AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA (UZ AKADĒMISKĀ GADA SĀKUMU (01.10.))

Pēdējos gados studējošo skaits Latvijā ir nostabilizējies.

2024. gads provizoriski turpina iepriekšējo gadu stabilo tendenci studējošo skaitā Latvijā.

Esošā situācija (3)

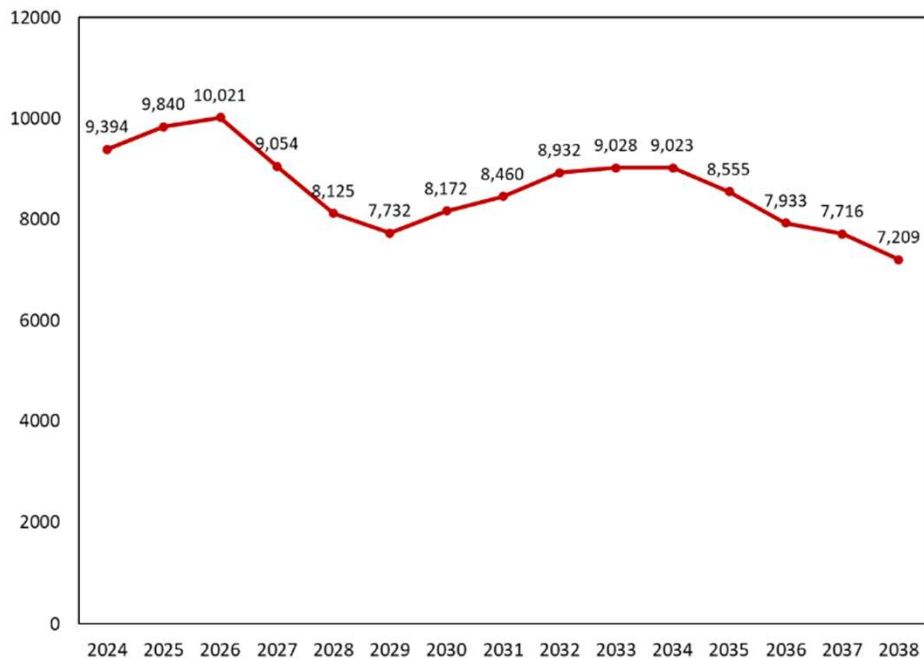
Neliels arī jauno sertificēto skaits pēdējos gados vispārīgi (īpaši ZKU un ZIP)

Vai ar šajā brīdī studējošajiem jauniešiem pietiks mērniecības sfērai nākotnē?

Situācija nākotnē (IZM 2024. septembrī)

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS STUDĒJOŠO SKAITA DINAMIKA (UZ AKADĒMISKĀ GADA SĀKUMU (01.10.))

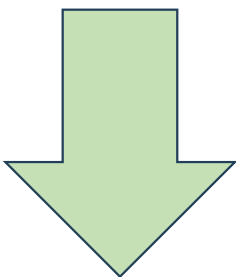
12.klases skolēnu skaits 2024.gadā un indikatīva prognoze turpmākajiem gadiem

Balstoties uz dzimstības datiem un esošajām tendencēm par īpatsvaru, kas mācās 12.klasē vispārizglītojošajās skolās - ir indikatīvi skaidrs, ka **tuvākajos trīs gados potenciālo studētgribētāju skaits palielināsies un tad gan sekos būtisks samazinājums**

Risināmie jautājumi/diskusija

1. Kā mērnieka tēlu panākt pievilcīgāku jauniešiem?
2. Kāds ir mērnieks šodien un pēc 10 – 20 gadiem?
3. Kā piesaistīt jauniešus?
4. Kā lauzt "Mērnieku laiku" stereotipu?
5. Cik mērnieki paši ir ieinteresēti «iesaistīties» profesijas popularizēšanā?

5 lietas,

ko mēs varam darīt, lai pēc 10-20 gadiem
būtu pietiekami daudz augsti kvalificētu speciālistu,
kas ar prieku darbojas mērniecības nozarē

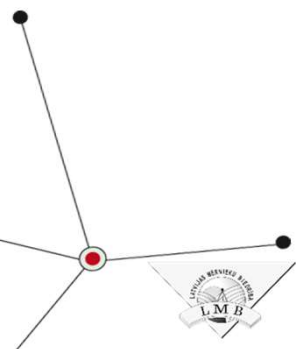

Un pabeidzot ar statistiku:

- Populārākie vārdi sertificētajām personām

ZIP	ZKU	ĢEOD
Jānis - 9	Jānis – 15	Jānis - 30
Daiga - 5	Kristīne - 5	Dace/Māra - 3

Un pēc 10-20 gadiem?

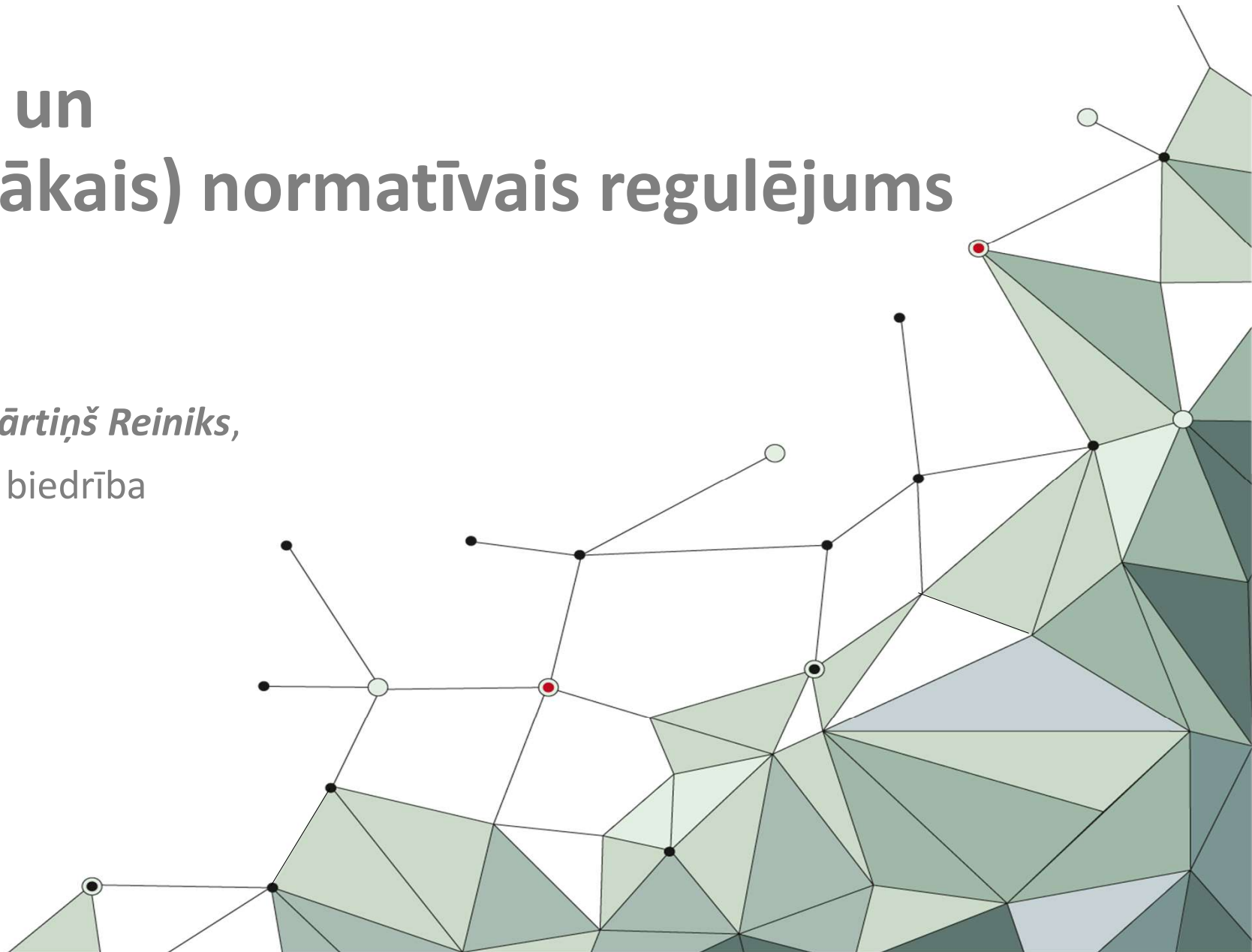

Mērnieks un (veiksmīgākais) normatīvais regulējums

Moderatori:

Aldis Pizāns un Mārtiņš Reiniks,

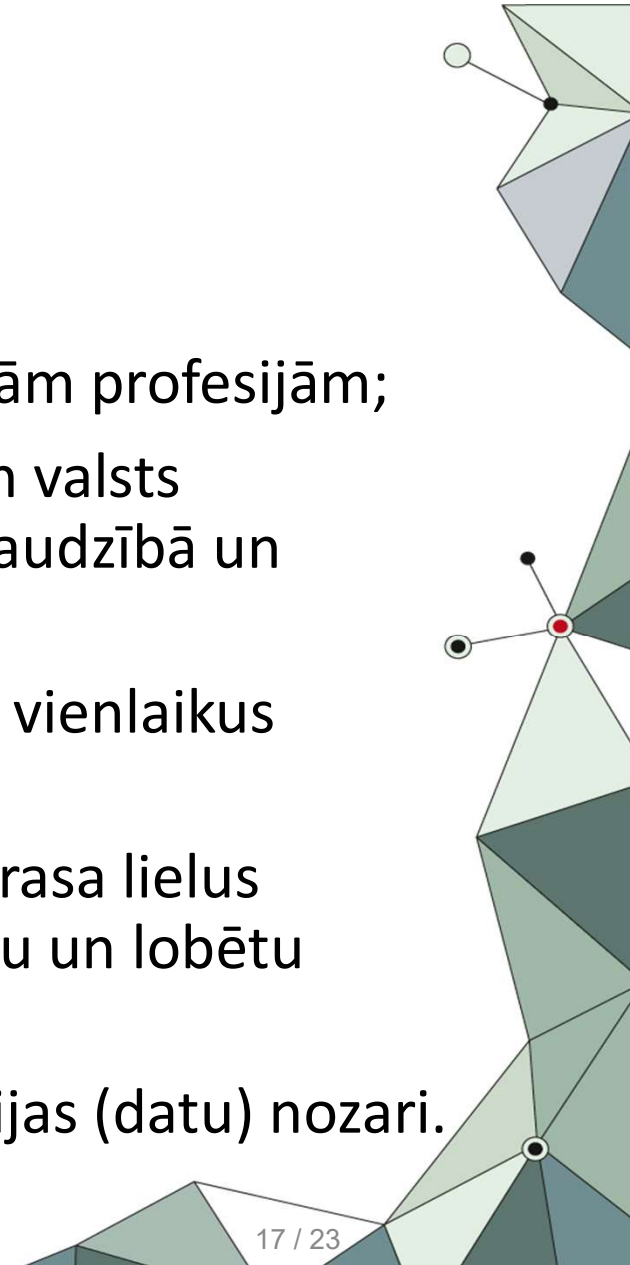
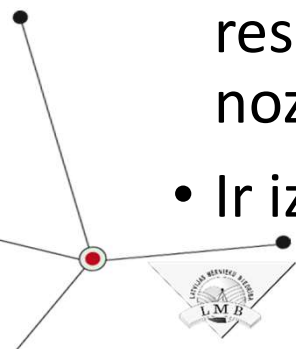
Latvijas Mērnieku biedrība

Esošā situācija

- Ģeodēzists un mērnieks ir viena no 30 reglamentētajām profesijām;
- Praktiskā (sa)darbība ir saistīta ar daudzām jomām un valsts sektoriem (TM, AIM, EM, VARAM, SM, ZM un ... pārraudzībā un pakļautībā);
- Tas parāda jomas (nozares) nozīmi un svarīgumu, bet vienlaikus nevienam nav valstiska redzējuma un nav atbildība;
- PROTAMS, situāciju jāizmanto nozares labā. Bet tas prasa lielus resursus (laiks, cilvēkresursi), lai pārstāvētu, aizstāvētu un lobētu nozares vārdā;
- Ir izteikta ideja veidot vienotu Ģeotelpiskās informācijas (datu) nozari.

Trūkumi tagad:

ADTI darbības:

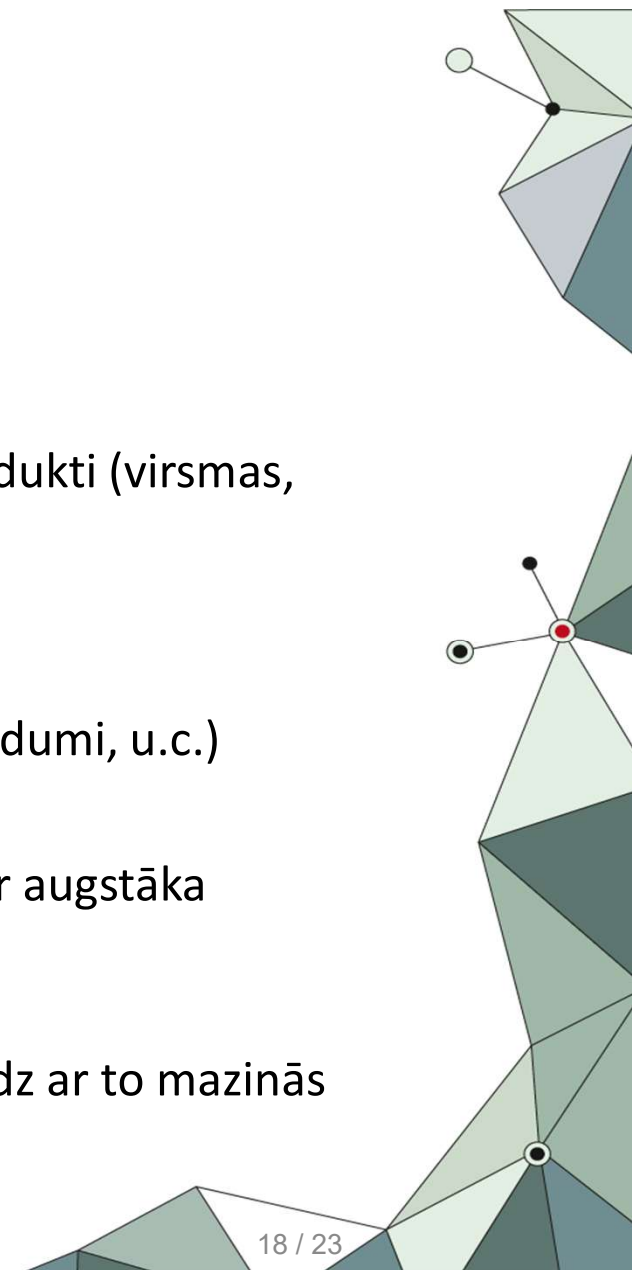
- 1) Nav aktuāla pieeja sakārtotas informācijas uzturēšanai;
- 2) Analogas informācijas sagatavošana, nav ietverti citi datu produkti (virsmas, modeļi)
- 3) Citu valsts informācijas sistēmu izmantošana;

ZKU/BKU darbības:

- 1) Darbu izpilde neatbilst reālai situācijai (aktu parakstīšana, iebildumi, u.c.)
- 2) Smagnējs, lēns un grūti uztverams process;
- 3) Nav integrētas ar citām IS un izpildītām darbībām; Projektam ir augstāka prioritāte nekā izpildmērījumam

Ģeodēzija:

Nav vai minimāla ieinteresētība no valsts, nav vienotas prasības, līdz ar to mazinās nozīmīgu ģeotelpisko datu kopu izmantojamība un vērtība;

Risināmie jautājumi/diskusija

1. Mērķis: **Nozari, profesionāli – indivīdu pārstāvošs un aizstāvošs normatīvais regulējums;**
2. Divas pieejas:
  - a) **standarti** (brīvprātīgi vai daļēji brīvprātīgi, atvērtāki, tos var attiecināt uz plašāku darbību un jomu loku, tai skaitā uz darbu izpildītājiem (tas, kurš nodrošina standartu prasību izpildi));
  - b) **normatīvie akti** (birokrātiskāki, nav elastīgi, izmaiņu ieviešana prasa laiku un resursus pārliecināt par izmaiņu nepieciešamību, strukturēti un stingrāki juridiskā vērtējumā, ...)
3. Kā veicināt normatīvās bāzes/standartu izstrādi?
4. Kura pieeja ir atbalstāma – **pašregulācija, vai nepieciešams normatīvais regulējums, vai jānosaka, kas drīkst izpildīt darbus**, piemēram, lāzerskenēšanā, datu ieguvē ar dronu un citos darbos ar tehnoloģijām?
5. Nozares izveides un normatīvo aktu pilnveides gadījumā, **vai vajag mērniecības ljkumu?**

Mērnieks un mērniecība – ietvars informācijas sistēmās

Moderatori:

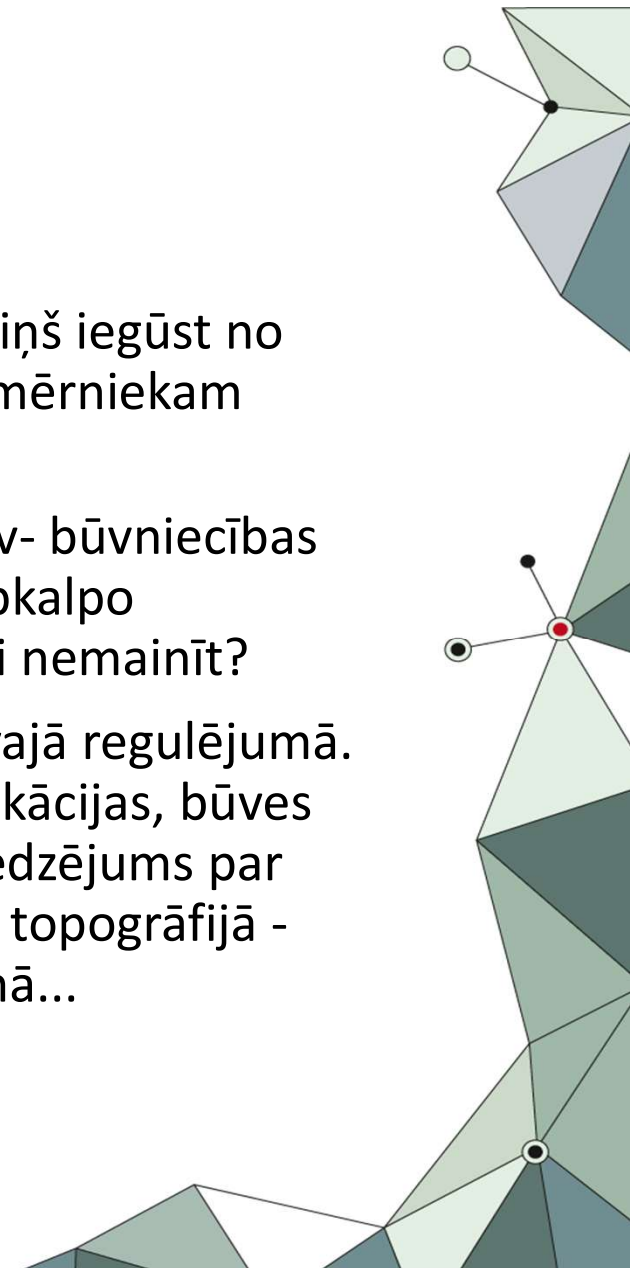
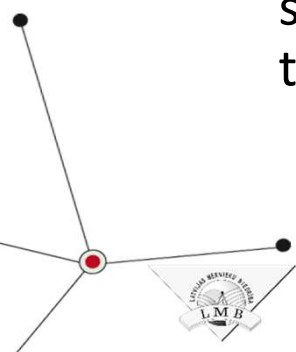
Jānis Mažrimis un Rūdolfs Mellēns,

Latvijas Mērnieku biedrība

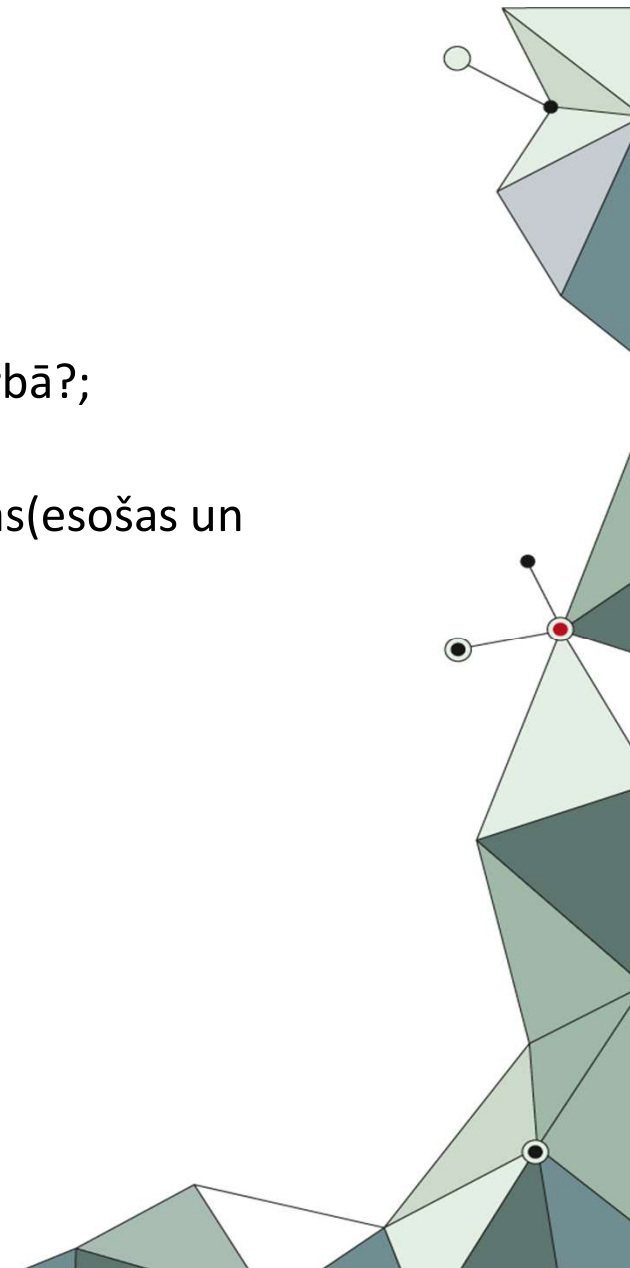
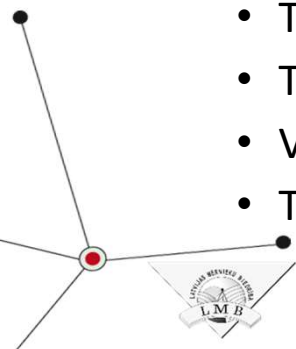
Esošā situācija

- Katrā mērnieka izpildāmajā darbā ir nepieciešami dati, ko viņš iegūst no saviem mērījumiem apvidū un informācijas sistēmām, kas mērniekam pieejamas un izmantojamas.
- Šajā brīdī mērnieks (ģeodēzists), kas strādā būvlaukumā nav- būvniecības dalībnieks normatīvu izpratnē. Esošā situācijā ģeodēzists apkalpo būvniecības dalībnieku - vai tas ir pareizi un kā to mainīt vai nemainīt?
- Šobrīd topogrāfiskajā plānā attēlo to, kas noteikts normatīvajā regulējumā. Virszemes un pazemes objektus, reljefu, veģētāciju(komunikācijas, būves utt.). Nozares piekrītošajām un regulējošām instancēm ir redzējums par šodienas un rītdienas nepieciešamībām, kam būt vai nebūt topogrāfijā - tagad pienācis brīdis izteikt mērnieka viedokli šajā jautājumā...

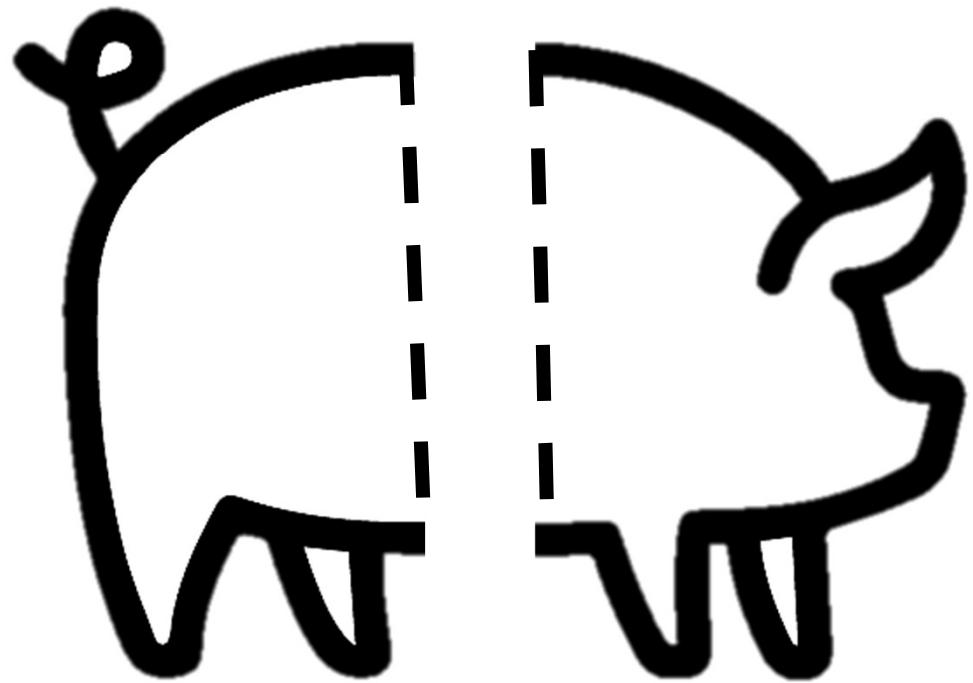
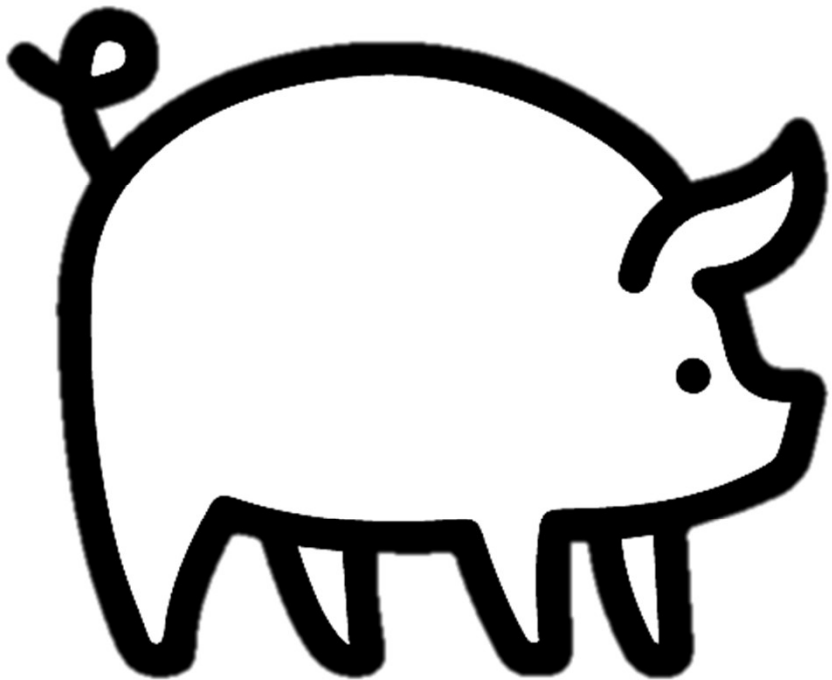

Risināmie jautājumi/diskusija

- **1. Kādas dinformācijas sistēmas mērnieks izmanto savā darbā?**
- Cik un kādas informācijas sistēmas izmantojam savā ikdienas darbā?;
- Informācijas sistēmu izmantošanas ērtums;
- Kādas datu bāzes un informāciju sistēmas vēl būtu nepieciešamas(esošas un neesošas), lai produktīvāk veiktu savu darbu?
- **2. Ieguvumi un trūkumi ģeodēzista darba vietai BIS.**
- Būt vai nebūt ģeodēzistam BISā?;
- Potenciālie ieguvumi;
- Potenciālie trūkumi.
- **3. Topogrāfisko plānu nākotnes izskats un saturs:**
- Topogrāfiskie plāni kā līdz šim;
- Topogrāfiskais plāns bez inženiertīkliem;
- Virszemes datu reģistrācijas jēga un nozīme;
- Topogrāfiskie plāni ar attēlotu tikai virszemi- trūkumi vai ieguvumi.

Cūka un puscūka

Tēmas

Mērnieks, mērnieka palīgs, uzņēmums – loma un atbildība

1. Kādus darbus var veikt tikai sertificēts mērnieks, kādus mērnieka palīgs (kāda apjomā un ar kādu izglītību)?
2. Vai tiesiski būtu jāatrunā katra loma un atbildība? Vai jāreģistrē mērnieku palīgi?
3. Uzņēmums un sertificēto personu mijiedarbība. Vai jābūt skaidrāk nodalītai savstarpējai atbildībai?

Mērnieks un veiksmīgākais normatīvais regulējums

1. Divas pieejas - standarti vai normatīvie akti. Kā veicināt normatīvo aktu/standartu izstrādi?
2. Kura pieeja ir atbalstāma?
  - a) pašregulācija, vai
  - b) nepieciešams normatīvais regulējums, vai
  - c) jānosaka, kas drīkst izpildīt darbus (piemēram, lāzerskenēšanā, datu ieguvē ar dronu un citos darbos ar tehnoloģijām)?
3. Ģeotelpiskās informācijas (datu) nozares izveides un normatīvo aktu pilnveides gadījumā, vai nepieciešams t.s. "Mērniecības likums"?

Mērnieka tēls.

Mērniecības nozares izglītība un nākotne.

1. Kāds ir mērnieks šodien un pēc 10-20 gadiem?
2. Kā mērnieka tēlu veidot pievilcīgāku un piesaistīt jauniešus?
3. Vai mērniecībā valda "Mērnieku laiku" stereotips?

Mērnieks un mērniecība – ietvars informācijas sistēmās

1. Katrā mērnieka izpildāmajā darbā ir nepieciešami dati, ko viņš iegūst no saviem **mērījumiem apvidū un informācijas sistēmām**, kas mērniekam pieejamas un izmantojamas.
2. Šajā brīdī mērnieks (**ģeodēzists**), kas strādā būvlaukumā nav-būvniecības dalībnieks normatīvu izpratnē. Esošā situācijā ģeodēzists apkalpo būvniecības dalībnieku - vai tas ir pareizi un kā to mainīt vai nemainīt?
3. Šobrīd topogrāfiskajā plānā attēlo to, kas noteikts normatīvajā regulējumā. Virszemes un pazemes objektus, reljefu, veģetāciju(komunikācijas, būves utt.). Nozares piekrītošajām un regulējošām instancēm ir redzējums par šodienas un rītdienas nepieciešamībām, **kam būt vai nebūt plānos** - tagad pienācis brīdis izteikt mērnieka viedokli šajā jautājumā..

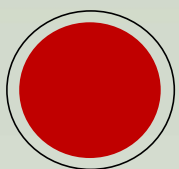
Paldies! Aicinām aktīvai diskusijai!

ĢEOforums 2024 ir sācies!

www.lmb.lv

Latvijas Mērnīeku biedrība

Paneldiskusija

GEOforums 2024

2024. gada 8. novembrī

Join at

slido.com

#1225 5237

